

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5611202262
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5611202262.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Stredoslovenská energetika a.s., so sídlom Žilina, Pri Rajčianke 8591/4B, IČO: 36 403 008, zastúpeného Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom so sídlom I., J. M. O. X proti odporcovi: P. A., nar. XX. X. XXXX, bytom E. F., Q. XXX/XX, o zaplatenie 856,19 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 7C/102/2011-106 zo dňa 18. 9. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš zaviazal odporcu na zaplatenie 856,19 eur s povolením mesačných splátok vo výške 20 eur, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Navrhovateľovi súd náhradu trov nepriznal.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 489, § 563 a § 101 Občianskeho zákonníka, ako aj zákon č. 140/1978 Zb. o dodávke elektriny, resp. zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike. O výške splátok rozhodol súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.. Prvostupňový súd konštatoval, že medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o dodávke a odbere elektrickej energie na odbernom mieste Senická 626 v Liptovskom Mikuláši. Plnenie požadované navrhovateľom tak vyplýva zo zmluvného nároku a jedná sa o zaplatenie odobratej energie, ktorá bola vyúčtovaná faktúrami za obdobie od 21. 3. 2006 do 5. 5. 2009 v celkovej výške 827,98 eur a 28,21 eur za zapojenie OM. Vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu považoval prvostupňový súd za nedôvodnú, nakoľko reálna spotreba dodanej elektrickej energie bola zistená navrhovateľom dňa 19. 12. 2008 a do 3 rokov od uvedeného časového okamihu si navrhovateľ uplatnil svoje právo na súde podaním žaloby. Navrhovateľ doučtoval odobratú elektrickú energiu po zistení zámery v technickom zariadení (elektromer) do susedného bytu odporcu. Tomuto vznikla povinnosť za dodanú elektrickú energiu zaplatiť jej cenu. Vzhľadom na nepriaznivé sociálne pomery odporcu súd rozhodol o plnení v splátkach.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd aplikoval ust. § 150 O.s.p. a navrhovateľovi, hoci úspešnému v konaní, náhradu trov nepriznal vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa spočívajúce v postupe navrhovateľa, ktorý pri zapájaní elektromerov nepostupoval kvalifikovane.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie odporca. S rozhodnutím súdu sa nestotožnil, považuje ho za nesprávne z dôvodu, že súd vec nesprávne posúdil, nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolateľ poukazoval na to, že v minulom období všetky faktúry vystavené za odber elektrickej energie, vrátane preplatkov, resp. nedoplatkov, boli uhradené. Obdobným spôsobom boli uhradené všetky faktúry aj za odber energie do susedného bytu. Vzniknutý problém vznikol nesprávnym zapojením prívodných vodičov k meraču elektrickej energie, čo spôsobili zamestnanci navrhovateľa, pričom zámery si nevšimol nikto takmer

20 rokov napriek tomu že sa robili revízie a výmeny elektromerov. Dodatočné vystavenie faktúr na žalovanú sumu považuje odvolateľ za protiprávne, pretože on nijakým spôsobom nemohol skontrolovať správnosť zapojenia elektromeru, nakoľko tento je zaplombovaný. Poukazoval aj na šetrenie Slovenskej obchodnej inšpekcie, z ktorej záverov vyplynulo, že zo strany dodávateľa nebolo zabezpečené správne namontovanie fakturačného meradla, čím nesprávne účtoval ceny za dodávku elektrickej energie a nezabezpečil tak poskytovanie služieb spôsobom, ktorý umožní ich riadne vykonávanie. Takýmto konaním došlo k porušeniu ochrany spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadril navrhovateľ. Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za vecne i právne správne a žiadal, aby napadnutý rozsudok bol potvrdený a priznaná mu náhrada trov odvolacieho konania vo výške 70,90 eur. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že odporca uzatvoril zmluvu na dodávku elektrickej energie s navrhovateľom, a preto súd správne vyvodil záver, že odporca nesie zodpovednosť za neuhradenie odobratej elektrickej energie a túto je povinný zaplatiť. Ostatné skutočnosti uvádzané odporcom v odvolaní považuje za právne irelevantné.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Ako vyplynulo z preskúmaného spisu, napadnutého rozsudku a podaného odvolania, predmetom konania bol návrh na zaplatenie 856,19 eur z titulu zaplatenia ceny za odobratú elektrickú energiu, ktorú navrhovateľ dodal cez odberné miesto č. 3026108 v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z.. Dňa 19. 12. 2008 bola zistená zámerna výmena elektromeru odporcu s elektromerom F. U. (susedky odporcu) a zistené bolo, že spotreba meraná na odbernom mieste odporcu bola spotrebou susedy a naopak reálne spotrebovaná elektrická energia odporcu bola meraná elektromerom p. U.. Pretože odporca mal reálne spotrebu elektrickej energie vyššiu, navrhovateľ časť plnenia poskytnutého p. U. tejto vrátil a odporcovi doúčtoval rozdiel medzi dovtedy zaplatenou elektrickou energiou a odpočtom, ako ho zistil z elektromeru p. U., ktorý fakticky meral spotrebu odobratej energie u odporcu. Doúčtované tak bolo obdobie od 21. 3. 2006 do 5. 5. 2009. Odporca sa dovoľával premlčania aspoň sčasti uplatneného nároku navrhovateľom, k čomu navrhovateľ uviedol, že zámernu výmenu zapojenia elektromerov zistil dňa 19. 12. 2008, odobratú elektrickú doúčtoval faktúrami vystavenými dňa 15. 5. 2009, 28. 1. 2009, 23. 1. 2009 a 22. 5. 2009. Pre splatnosť faktúr stanovil lehotu 14 dní. Prvostupňový súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 31. 5. 2011, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 12. 12. 2011 zrušený (vo výroku priznávajúcom plnenie). Už v tomto uznesení okrem iného odvolací súd uviedol, že ak sa vychádza z predpokladu, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená zmluva na odber elektrickej energie, na plnenie sa vzťahuje všeobecná premlčacia lehota v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade, ak čas splnenia dlhu nebol dohodnutý, alebo inak určený, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, čo dlh vznikol. Nie je dôležité, kedy navrhovateľ zistil nesúlad odberu, ale kedy bolo poskytnuté plnenie. V ďalšom konaní (po zrušení rozsudku) prvostupňovému súdu zo strany navrhovateľa bola doložená kópia prihlášky na odber elektriny, podpísaná odporcom dňa 14. 6. 1990, tiež boli doložené obchodné podmienky platné od 1. 1. 2009. V zmysle týchto v čl. XI. bod 11.7. dodávka elektriny za odberné miesto sa odberateľovi fakturuje spravidla ročnými faktúrami vo fakturačnom období, ktoré je vymedzené pravidelnými odpočtami, pričom si dodávateľ vyhradzuje právo zmeny fakturačného obdobia, o čom odberateľ písomne informuje. V zmysle bodu 11.8. na úhradu odobratej, ale zatiaľ nevyfakturovanej elektriny dodávateľ určí výšku preddavkovej platby podľa zmluvy a OP. V bode 11.14. sú stanovené termíny splatnosti platby za elektrinu, pričom pod písm. b/ je uvedené, že pri nedoplatku a preplatku faktúry je splatnosť do 14 dní od jej odoslania, v prípade opakovaného omeškania odberateľa s úhradou nedoplatku podľa faktúry je dodávateľ oprávnený určiť splatnosť nedoplatku podľa faktúry so splatnosťou kratšou ako 14 dní odo dňa jej odoslania, najmenej však 5 dní odo dňa odoslania. Podľa bodu 11.17. faktúra bude obsahovať hodnotu spotreby (v kWh), skutočne zaplatené preddavky s dátumom ich úhrad a celkové finančné vysporiadanie. Vo svojom novom rozhodnutí (druhom v poradí) prvostupňový súd poukazoval na doloženú prihlášku k odberu elektrickej energie, obchodné podmienky platné od 1. 1. 2009, jednotlivé faktúry, pričom dospel k záveru, že požadované plnenie navrhovateľom je plnením zo zmluvy, nárok nie je premlčaný, a preto je dôvodné, aby odporca žalovanú sumu uhradil.

Odvolací súd sa s takýmito závermi prvostupňového súdu opäť nestotožnil. Na základe predloženej prihlášky na odber elektrickej energie je možné súhlasiť s tým, že medzi účastníkmi bol uzatvorený zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ dodával elektrickú energiu a odporca bol jej odberateľom (§ 3 ods. 1 vyhlášky č. 140/1978 Zb., resp. ust. § 69 ods. 13 zákona č. 656/2004 Z.z.). Zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v § 1 obsahuje predmet úpravy, v § 2 základné pojmy. Tu pod bodom b písm. 17 je definované odberné miesto, pod písm. 24 je definovaný odberateľ elektriny v domácnosti ako fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti. V § 20 je uvedená ochrana odberateľa v domácnosti (spotrebiteľ) a v § 30 uvedené práva a povinnosti odberateľa. Tento zákon bližším spôsobom neupravuje dodávku a odber elektrickej energie pre odberateľa v domácnosti, preto je možné vychádzať zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o kúpnej zmluve. V zmysle § 588 OZ predmetom kúpy môže byť aj ovládateľná prírodná sila slúžiaca potrebe ľudí, napr. voda, plyn, elektrika. Navrhovateľovi ako predávajúcemu v tomto prípade vznikne povinnosť predmet kúpy (elektrickú energiu) kupujúcemu odovzdať (dodať) a odporcovi ako kupujúcemu vznikne povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň dohodnutú cenu (resp. stanovenú cenu cenovým predpisom). Kúpnu cenu treba zaplatiť v čase dohodnutom účastníkmi, resp. ak nie je dohodnutá, bez zbytočného odkladu, ak to nie je neobvyklé. Premlčanie práv plynúcich z takejto zmluvy je potom možné posudzovať podľa

§ 101 OZ ako všeobecne premlčaciu dobu, ktorá je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Zákonnú premlčaciu dobu nemožno jednostranne, ale ani dohodou medzi účastníkmi občianskoprávneho vzťahu predĺžiť, ani skrátiť. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde, preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil. Možnosť dôvodne podať návrh na súd vo väčšine prípadov nastáva zročnosťou (splatnosťou) dlhu, t.j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd na tieto skutočnosti poukazoval a dospel k záveru, že ak čas plnenia dohodnutý nebol, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, čo dlh vznikol pri kúpe spravidla súčasne s odovzdaním a prevzatím veci (z ruky do ruky), po odovzdaní predmetu kúpy (úver), vopred ak odovzдание predmetu kúpy je stanovené neskôr (prenumeračná kúpa). Ak prvostupňový súd poukazuje na obchodné podmienky, tieto sú však platné od 1. 1. 2009, avšak prevažnú časť kúpnej ceny požaduje navrhovateľ za elektrickú energiu dodanú pred týmto dátumom. Nie je teda zrejmé, aké obchodné podmienky a aká dohoda o zaplatení za odobratú elektrickú energiu existovala. Ak to navrhovateľ nedoložil, splatnosť kúpnej ceny by mala nastať nasledujúci deň po odovzdaní tovaru. Aj tu už odvolací súd uviedol, že vzhľadom na komplikovanosť takejto platby sa z technických dôvodov odpočet poskytnutého plnenia vykonáva vo väčších časových obdobiach, za ktoré sa vykoná vyúčtovanie, avšak naproti tomu odberateľ energie hradí pravidelné preddavky za odobratý tovar (aj v zmysle predložených obchodných podmienok platných od 1. 1. 2009 dodávka elektriny za odberné miesto sa odberateľovi fakturuje spravidla ročnými faktúrami). Je zrejmé, že navrhovateľ voči odporcovi vykonal vyúčtovanie faktúrami za jednotlivé fakturačné obdobia. Ak potom dodatočne zistil nesprávnosť tejto fakturácie, odvolací súd má za to, že nemôže začať plynúť „nová“ premlčacia doba. Ak teda navrhovateľ vystavil faktúru za odpočtové obdobie 21. 3. 2006 až 6. 9. 2006 a návrh podal na súde dňa 17. 3. 2011, je potom námietka premlčania vznesená proti takémuto nároku dôvodná. Na riadne posúdenie však, či bola medzi účastníkmi dohodnutá iná lehota splatnosti plnenia, by mal navrhovateľ takúto dohodu predložiť, pokiaľ sa tak nestalo, je treba vychádzať zo všeobecných ustanovení o kúpnej zmluve, upravených v Občianskom zákonníku (premlčacia lehota začne plynúť od nasledujúceho dňa po dodaní plnenia). Pokiaľ aj poukazuje prvostupňový súd na ust. § 563 Občianskeho zákonníka, aj v súlade s ustálenou súdnou praxou sa má za to, že možnosť vyvolania splatnosti záväzku so sebou súčasne nesie i právo veriteľa splnenie záväzku vymáhať. Potom (objektívne posúdené) môže svoje právo tiež vykonať. Prvá objektívna možnosť výkonu práva je daná okamžikom, keď veriteľ najskôr mohol o splnenie požiadať. V takýchto prípadoch je treba považovať za okamžik rozhodný pre začiatok plynutia premlčacej doby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol a nie až deň, kedy došlo k splatnosti dlhu (rozsudok 3Cz 99/81 publikovaný pod R 28/1984, 33Odo 665/2002-NSČR).

S prihladením na vyššie uvedené skutočnosti potom neostávalo odvolaciemu súdu iné, len rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.